

II. Ciągi. Pochodna funkcji jednej zmiennej

II.1. Obliczyć sumę S_n ciągu arytmetycznego (a_n) , jeśli

a) $a_1 = 1, \quad r = 3, \quad n = 12$

c) $a_1 = -10, \quad r = 5, \quad n = 25$

b) $a_1 = 100, \quad r = -2, \quad n = 50$

II.2. Wskazać i uzasadnić, który z ciągów arytmetycznych jest malejący, a który rosnący

a) $a_n = 2 + 3n$

c) $c_n = 4n - 3$

b) $b_n = 3 - 5n$

d) $d_n = -1 - 3n$

II.3. Jeśli podany ciąg jest geometryczny, to wyznaczyć jego iloraz:

a) $1, 3, 9, 27, \dots$

c) $-2, 4, -6, 8, -12, \dots$

e) $\sqrt{2}, -2, 2\sqrt{2}, \dots$

b) $5, 5, 5, \dots$

d) $\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{6}, \dots$

II.4. Obliczyć sumę S_n ciągu geometrycznego (a_n) , w którym:

a) $a_1 = \frac{1}{2}, \quad q = \sqrt{2}, \quad n = 8$

c) $a_1 = 5, \quad q = \frac{3}{2}, \quad n = 5.$

b) $a_1 = -1, \quad q = -2, \quad n = 6$

II.5. Obliczyć sumy

a) $x + x^2 + x^3 + \dots + x^n$

c) $x^2 - x^3 + x^4 - x^5 + \dots + x^n$

b) $1 + x^2 + x^4 + \dots + x^{2n}$

d) $1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \dots + \frac{1}{x^n}$

II.6. Dany jest ciąg o wyrazie ogólnym a_n oraz dwie liczby g i ϵ . Które wyrazy danego ciągu spełniają nierówność: $|a_n - g| < \epsilon$, gdy:

a) $a_n = \frac{n-1}{n}, \quad g = 1, \quad \epsilon = 10^{-3}$

c) $a_n = (-1)^n \frac{1}{n}, \quad g = 0, \quad \epsilon = 3 \cdot 10^{-2}$

b) $a_n = \frac{2n}{n^2+1}, \quad g = 0, \quad \epsilon = 2 \cdot 10^{-3}$

d) $a_n = \frac{1}{2^n}, \quad g = 0, \quad \epsilon = \frac{1}{2^{10}}$

II.7. Znajdź granicę ciągu o wyrazie ogólnym:

a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1}$

g) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[3]{n^3 + 4n^2} - n)$

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n-3}{7-5n}$

h) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+2+\dots+n}{n^2}$

c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2-1}{3-n^3}$

i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot 2^{2n+2} - 10}{5 \cdot 4^{n-1} + 3}$

d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{6n-2}{4n-7} \right)^3$

j) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n(n-1)}$

e) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+2} - \sqrt{n})$

f) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{4n^2+1} - 2n)$

k) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+5+5^2+\dots+5^n}{n^5}$

II.8. Zbadaj, czy podany szereg geometryczny jest zbieżny. Jeśli tak, to znajdź jego granicę:

- a) $1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{8} + \dots$ c) $\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{\sqrt{2}}{3} + \frac{2}{3\sqrt{3}} + \dots$ e) $\frac{4}{3} + 1 + \frac{3}{4} + \dots$
 b) $3 - 9 + 27 - 81 + \dots$ d) $0.2 + 0.02 + 0.002 + \dots$ f) $\sqrt{3} + 1 + \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{3} + \dots$

II.9. Dla jakich wartości x podany szereg geometryczny jest zbieżny:

- a) $x - 3x^2 + 9x^3 + \dots$ c) $1 - \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{1}{x^3} + \dots$ e) $1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \dots$
 b) $x^2 - x^3 + x^4 \pm \dots$ d) $1 + \frac{1}{1+x} + \frac{1}{(1+x)^2} + \dots$

II.10. Oblicz granicę:

- a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{5}{6} + \frac{13}{36} + \dots + \frac{2^n + 3^n}{6^n} \right)$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{7}{12} + \frac{25}{144} + \dots + \frac{3^n + 4^n}{12^n} \right)$.

II.11. Oblicz:

- a) $1 + \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{1}{2} + \dots$ c) $1 - \frac{3}{5} + \frac{9}{25} - \frac{27}{125} + \dots$
 b) $12 + 6 + 3 + \dots$ d) $\sqrt{2} + 2 + 2\sqrt{2} + \dots$

II.12. Znajdź granicę funkcji w punkcie

- a) $\lim_{x \rightarrow -1} (-3x^2 + 4x + 7)$ h) $\lim_{x \rightarrow \pi/4} \frac{\cos x - \cos(\pi/4)}{\sin x - \sin(\pi/4)}$ o) $\lim_{x \rightarrow 25} \frac{\sqrt{x} - 5}{x - 25}$
 b) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + 1}{(x - 20)^{10}}$ i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2}$ p) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 16} - 4}{\sqrt{x^2 + 25} - 5}$
 c) $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{x^2 - 11x + 30}{x - 5}$ j) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 2x}{\sin^2 3x}$ q) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{x}$
 d) $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 - 9}{x + 3}$ k) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{6x^2 - 2x - 1}{2x^3 - x^2 - 1}$ r) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(2x)}{e^{3x} - 1}$
 e) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 4x + 4}{x + 2}$ l) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+1} - 1}{x}$ s) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sinh x}{x}$
 f) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(5x)}{x}$ m) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{1+mx} - 1}{x}$ t) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^x - 3^x}{x}$
 g) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin \alpha x}{\sin \beta x}$ n) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x - 2}{\sqrt{x} - \sqrt{2}}$ u) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{5^x - 1}{7^x - 1}$
 v) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sinh(2x)}{\sin(5x)}$

II.13. Wyznaczyć granicę funkcji w nieskończoności

- a) $\lim_{x \rightarrow \infty} (2x^3 + 5x^2 - 3x + 7)$ e) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^2 - 3x + 5}{2 - 4x - 3x^2}$ h) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 1}{2x^2 + x + 1}$
 b) $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^3 + 2x^2 - 6x + 1)$ f) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2x + 5}{3x^3 + 6x^2 - 6x + 1}$ i) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 4x - 7}{3x^2 - 2x + 3}$
 c) $\lim_{x \rightarrow \infty} (3x - 2x^4)$ g) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - 4x^2 + x - 2}{2 - x - x^2}$ j) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - 5x^2 + 7x - 8}{3x^4 - 6x^2 - 10}$
 d) $\lim_{x \rightarrow -\infty} (2x^3 - 4x^2 + 8x - 4)$

$$\text{k) } \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^3 - 10x^2 - 7x + 11}{2x^2 - 12x^3 - 13x - 5}$$

$$\text{l) } \lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - 3} - x)$$

$$\text{n) } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{x} - 2}{\sqrt{x}} \right)^{5\sqrt{x}}$$

$$\text{m) } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2x} \right)^{3x}$$

II.14. Zbadać granice jednostronne funkcji w punktach nie należących do dziedziny funkcji f

$$\text{a) } f(x) = \frac{1}{x}$$

$$\text{d) } f(x) = \frac{1}{x-1}$$

$$\text{g) } f(x) = \frac{2}{x^2 - 1}$$

$$\text{b) } f(x) = \frac{x}{x-4}$$

$$\text{e) } f(x) = \frac{12-x}{x-5}$$

$$\text{h) } f(x) = -\frac{1}{(x+1)^2}$$

$$\text{c) } f(x) = \frac{2}{x+2}$$

$$\text{f) } f(x) = \frac{x^2 + 2x - 15}{x+5}$$

$$\text{i) } f(x) = \frac{3x}{9-x^2}$$

II.15. Zbadać ciągłość funkcji na zbiorze \mathbb{R}

$$\text{a) } f(x) = \begin{cases} \frac{|x+2|}{x+2}, & x \neq -2 \\ 1, & x = -2 \end{cases}$$

$$\text{c) } f(x) = \begin{cases} \frac{x^3 + 2x^2 + x + 2}{x+2}, & x \neq -2 \\ -5, & x = -2 \end{cases}$$

$$\text{b) } f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 + x}{x^2 - x}, & x \neq 0, 1 \\ -1, & x = 0 \\ 1, & x = 1 \end{cases}$$

$$\text{d) } f(x) = \begin{cases} \frac{x(x + \cos x)}{x + \sin x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$$

II.16. Policzyc z definicji pochodne funkcji

$$\text{a) } f(x) = 2x^3 \text{ w punkcie } x_0 = 2,$$

$$\text{c) } f(x) = \sin(2x) \text{ w punkcie } x_0 = \pi/4,$$

$$\text{b) } f(x) = 1/\sqrt{x} \text{ w punkcie } x_0 = 1,$$

$$\text{d) } f(x) = \sinh(x) \text{ w dowolnym punkcie.}$$

II.17. Obliczyć pochodne funkcji:

$$\text{a) } f(x) = x + 3$$

$$\text{j) } f(x) = \sqrt{x}$$

$$\text{r) } f(x) = 3x^2$$

$$\text{b) } f(x) = x + 5$$

$$\text{k) } f(x) = \sqrt[3]{x^2}$$

$$\text{s) } f(x) = 5x^7$$

$$\text{c) } f(x) = 5$$

$$\text{l) } f(x) = \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}}{\sqrt[6]{x}}$$

$$\text{t) } f(x) = -10x^{-2}$$

$$\text{d) } f(x) = e$$

$$\text{m) } f(x) = \sqrt[3]{4x^5}$$

$$\text{u) } f(x) = 9x^2 - 12x + 4$$

$$\text{e) } f(x) = 2x$$

$$\text{n) } f(x) = \frac{1}{\sqrt{32x^5}}$$

$$\text{v) } f(x) = x^3 - 9x^2 + 27x + 27$$

$$\text{f) } f(x) = -5x$$

$$\text{o) } f(x) = x^{-2}$$

$$\text{w) } f(x) = 49x^2 - 70x + 25$$

$$\text{g) } f(x) = \sqrt{2x}$$

$$\text{p) } f(x) = x^{-5}$$

$$\text{x) } f(x) = (5 - 7x)^2$$

$$\text{h) } f(x) = x^2$$

$$\text{q) } f(x) = 2x^3$$

$$\text{y) } f(x) = (x - 3)^3$$

$$\text{i) } f(x) = x^3$$

$$\text{z) } f(x) = 8x^3 - 8x^2 + 2x + 3$$

$$\text{z) } f(x) = 8x^3 - 8x^2 + 2x + 3$$

II.18. Obliczyć pochodne funkcji

$$\text{a) } f(x) = 2 \sin x - \cos xx$$

$$\text{d) } f(x) = 2e^x + 4e^{-x} - \sinh x$$

$$\text{b) } f(x) = 3 \cos x - 2 \sin x$$

$$\text{e) } f(x) = 2 \cosh(x) - 3e^x + 2e^{-x}$$

$$\text{c) } f(x) = 5 \cosh x + 4 \sinh x$$

$$\text{f) } f(x) = e^{ax} - e^{-bx}$$

II.19. Obliczyć pochodne funkcji:

a) $f(x) = (x - 1)(x^2 + x + 1)$

b) $f(x) = x(x - 2)(x - 3)$

c) $f(x) = x e^x$

d) $f(x) = x^2 2^x$

e) $f(x) = x^3 \log_3(x) + x^2 \log_2(x)$

f) $f(x) = 2^x \log_2 x$

g) $f(x) = 3^x \log_{1/3} x$

h) $f(x) = x \cos x$

i) $f(x) = x^2 \sin x + x \operatorname{tg} x$

j) $f(x) = (3 + 4x - x^2)(\cos x - 2 \sin x)$

k) $f(x) = (x^2 - x + 1)(\sin x + 3 \cos x)$

II.20. Obliczyć pochodne funkcji:

a) $f(x) = \frac{x - 1}{x}$

b) $f(x) = \frac{x}{x - 1}$

c) $f(x) = \frac{x^2}{x - 1}$

d) $f(x) = \frac{x}{x^2 - 1}$

e) $f(x) = \frac{x^3}{x - 2}$

f) $f(x) = \frac{x - 3}{x - 2}$

g) $f(x) = \frac{5x - 8}{6x + 1}$

h) $f(x) = \operatorname{tg} x$

i) $f(x) = \operatorname{tgh}(x)$

j) $f(x) = x^2 \operatorname{tg} x$

k) $f(x) = \frac{x \log x}{x^2 + 1}$

l) $f(x) = \frac{x^2(\sin x + \cos x)}{x \cos x}$

m) $f(x) = \frac{x^n e^x}{\ln(x)}$

II.21. Oblicz pochodne funkcji złożonych:

a) $f(x) = (x^2 + 1)^{10}$

b) $f(x) = (x^2 - 1)^{5/2}$

c) $f(x) = (x^3 + x^2 - x - 2)^5$

d) $f(x) = \sin(2x)$

e) $f(x) = \cos(3x)$

f) $f(x) = \operatorname{tg}(4x)$

g) $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$

h) $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

i) $f(x) = \left(\frac{5x - 8}{6x + 1}\right)^3$

j) $f(x) = \left(\frac{16x^2 - 5x - 9}{12x - 7}\right)^4$

k) $f(x) = (3x^5 - 17x + 3)^3$

l) $f(x) = (3x^5 - 17x + 3)^{13}$

m) $f(x) = x^4 + \sqrt[4]{4x^3 + 2x^2 - \pi}$

n) $f(x) = \frac{x^2 \sqrt{x^2 - 1}}{(x^2 + 1)^2}$

II.22. Obliczyć pochodne funkcji złożonych

a) $f(x) = \operatorname{tg} 8x$

b) $f(x) = \operatorname{tgh} 7x$

c) $f(x) = (\sin x)^2$

d) $f(x) = (\cos x)^3$

e) $f(x) = (\operatorname{tg} x)^5$

f) $f(x) = 3(\sin x)^4$

g) $f(x) = \frac{1}{7}(\operatorname{tg} x)^2$

h) $f(x) = \sin\left(x + \frac{3}{8}\pi\right)$

i) $f(x) = \cos(3x - \pi/7)$

II.23. Oblicz pochodne funkcji:

a) $f(x) = [x \cos(x)]^2$

b) $f(x) = \frac{1}{x^2} \operatorname{tg} \frac{x}{2}$

c) $f(x) = \sin x \cos x$

d) $f(x) = (\sin x + \cos x)^2$

e) $f(x) = \sin x \cos(x - \phi)$

h) $f(x) = \log_3 \frac{x}{x-1}$

f) $f(x) = \sin(x - \phi) \cos(x + \phi)$

i) $f(x) = \log_5^2 x$

g) $f(x) = (\ln x)^2$

j) $f(x) = \sqrt{\ln(\operatorname{tg}(x/2))}$

II.24. Oblicz pochodne funkcji:

a) $f(x) = 3^{2x}$

c) $f(x) = \sqrt{8a} \sqrt[8]{x}$

e) $f(x) = 3e^{-3x}$

b) $f(x) = -5\left(\frac{1}{2}\right)^{3x}$

d) $f(x) = \sqrt{3a^{3x}}$

f) $f(x) = 13e^{3x^6}$

II.25. Policzyc i uprościć pochodne funkcji

a) $f(t) = \frac{at^2 - 1}{2a^2} e^{at^2}$

k) $f(x) = \frac{1}{2} \ln \frac{1+x}{1-x}$

b) $f(x) = \frac{1}{2} x^2 \ln^2 x - \frac{1}{2} \ln x + \frac{1}{4} x^2$

l) $f(t) = \ln(t + \sqrt{1+t^2})$

c) $f(t) = \ln(\sin x) - x \operatorname{ctg} x$

m) $f(x) = x \arcsin x + \sqrt{1-x^2}$

d) $f(v) = b \ln(a \cos v + b \sin v) + av$

n) $f(u) = u \operatorname{arctg} u - \frac{1}{2} \ln(1+u^2)$

e) $f(x) = \frac{1}{\sqrt{2}} \operatorname{arctg} \frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{2}}$

o) $f(x) = \frac{a}{b^2} \ln \frac{ax+b}{x} - \frac{1}{bx}$

f) $f(x) = \frac{1}{2} \sin x \sqrt{1-k^2 \sin^2 x} + \frac{1}{2k} \arcsin(k \sin x)$

p) $f(w) = \frac{1}{2a^2} \ln \frac{w^2}{w^2+a} + \frac{1}{2a(w^2+a)}$

g) $f(u) = \sinh u \cosh u - u$

q) $f(x) = \frac{1}{2a^2} \operatorname{arctg} \frac{x^2}{a^2}$

h) $f(w) = (w^2 + 2) \cosh w - 2w \sinh w$

r) $f(x) = x(\arcsin x)^2 - 2x + 2\sqrt{1-x^2} \arcsin x$

i) $f(x) = -\frac{1}{\sinh x} - \operatorname{arctg}(\sinh x)$

s) $f(x) = x \operatorname{arctg} x - \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1)$

j) $f(x) = -\frac{1}{2 \sinh^2 x} - \ln(\operatorname{tgh} x)$

t) $f(x) = -\frac{1}{x} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} - \frac{1}{2a} \ln \frac{a^2 + x^2}{x^2}$

II.26. Wyrazić pochodną funkcji złożonej $g(t)$ przez $f'(t)$ oraz $f(t)$

a) $g(t) = \sqrt[3]{f(t)}$

d) $g(t) = \exp[-tf(t)]$

g) $g(t) = \ln \frac{1+[f(t)]^2}{1-[f(t)]^2}$

b) $g(t) = t^2 f(t)$

e) $g(t) = \sin[\omega t - f(t)]$

c) $g(t) = \sqrt{1+[f(t)]^2}$

f) $g(t) = \log_2[f(t)]$

h) $g(t) = f(t) \exp[-f(t)^2]$

II.27. Obliczyć pochodną rzędu n funkcji

a) $f(x) = e^{-x}$

c) $f(x) = \frac{1}{b-ax}$

d) $f(x) = \ln(1+x)$

b) $f(x) = e^{ax}$

e) $f(x) = (5+2x)^n$

II.28. Wyznaczyć styczną do wykresu funkcji $y = f(x)$ w punkcie $(x_0, f(x_0))$

a) $y = \sqrt{2x}$ dla $x_0 = 2$,

c) $y = \sin x$ dla $x_0 = \pi/4$,

b) $y = \log_{1/2}(16x)$ dla $x_0 = 2$,

d) $y = \cos x$ dla $x_0 = \pi/6$.

II.29. Wyznaczyć przedziały monotoniczności funkcji

a) $W(x) = -x^3 + 12x - 3$

b) $W(x) = 8x^2 - x^4$

c) $f(x) = \frac{x^2}{x^2 + 1}$

d) $f(x) = \frac{2x^2 + 1}{x^2}$

e) $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x + 1}$

f) $f(x) = \sin x - x$ w przedziale $[0, 2\pi]$

g) $f(x) = x - \cos x$ w przedziale $[0, 2\pi]$

II.30. Wyznaczyć ekstrema lokalne funkcji

a) $W(x) = -x^4 + 2x^2$

g) $f(x) = x + \frac{1}{x}$

k) $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}}$

b) $W(x) = 8x^2 - x^4$

h) $f(x) = \frac{x}{2} + \frac{2}{x}$

l) $f(x) = x\sqrt{2} - \sin x$

c) $f(x) = 3x^2 - 5x + 7$

i) $f(x) = \frac{x^2}{x^2 - 9}$

m) $f(x) = \sin 3x - 3 \sin x$

d) $f(x) = -5x^2 + 17x + 1$

e) $f(x) = 3x^4 - 5x - 7$

f) $f(x) = 5x^3 - 12x^2 + 5x + 12$

j) $f(x) = \frac{x^2 + x - 1}{x^2 - x + 1}$

n) $f(x) = \sin x \sin(x - 45^\circ)$

o) $f(x) = \frac{\cos 2x}{\cos x}$

II.31. Zbadać przebieg zmienności wykresu funkcji

a) $W(x) = 3x - x^3$

d) $f(x) = \frac{x^2}{x^2 - 1}$

g) $f(x) = x + e^{-x}$

b) $w(x) = x(x - 1)^2$

e) $f(x) = x^2 + \frac{1}{x^2}$

h) $f(x) = -x \log_2 x$

c) $f(x) = \frac{2x^2}{4 - x^2}$

f) $f(x) = \frac{x}{a} + \frac{a}{x}$

i) $f(x) = \frac{x^2 - 3}{x - 2}$

II.32. Przybliżyć podaną funkcję wielomianem stopnia n w okolicy x_0 .

a) $f(x) = 2^{-x}, x_0 = 0,$

d) $h(x) = \sin \pi x, x_0 = 1$

b) $f(x) = \ln x, x_0 = 1$

c) $g(x) = \sinh(x), x_0 = 0$

e) $u(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{1+x}}, x_0 = 0, n = 3.$

II.33. Oszacować z dokładnością do 10^{-3}

a) $\ln 2$

b) $\operatorname{tgh} \frac{1}{2}$

c) $\sqrt[3]{\frac{2}{3}}$

II.34. Obliczyć granice korzystając z reguły de l'Hospitala

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x}$

d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - x - 1}{x^2}$

g) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{1}{x \operatorname{tg} x} \right)$

b) $\lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt{x+a} - \sqrt{2a}}{\sqrt{x+2a} - \sqrt{3a}}$

e) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^p - 1}{x^q - 1}$

h) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x \cos x}{\cos x(x - \sin x \cos x)}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - b^x}{x}$

f) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^3}$

i) $\lim_{x \rightarrow 0+} \frac{\ln \sin 2x}{\ln \sin 6x}$